

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria A

Warszawa, dnia 17 czerwca 2020 r.

Pozycja 22

POSTANOWIENIE z dnia 3 czerwca 2020 r. Sygn. akt K 51/16

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Julia Przyłębska – przewodniczący
Leon Kieres
Mariusz Muszyński
Krystyna Pawłowicz
Stanisław Piotrowicz
Justyn Piskorski
Piotr Pszczółkowski
Bartłomiej Sochański
Jakub Stelina
Wojciech Sych – sprawozdawca
Michał Warciński
Rafał Wojciechowski
Jarosław Wyrembak
Andrzej Zielenacki,

po rozpoznaniu, na posiedzeniu niejawnym w dniu 3 czerwca 2020 r., połączonych wniosków:

- 1) grupy posłów z 2 grudnia 2016 r. o zbadanie zgodności:
 - a) art. 4 ust. 1 i 2, art. 5 ust. 1, 2 i 3 oraz art. 6 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. poz. 961) w zakresie, w jakim przewidują zakaz lokalizowania i budowania elektrowni wiatrowej w odległości mniejszej niż 10-krotność całkowitej wysokości tej elektrowni od budynku mieszkalnego albo budynku obejmującego funkcję mieszkaniową, od form ochrony przyrody oraz od leśnych kompleksów promocyjnych, z zasadą proporcjonalności wynikającą z art. 2 Konstytucji, art. 5, art. 21 ust. 1, art. 64 ust. 1, 2 i 3, art. 20, art. 22 oraz art. 32 ust. 1 Konstytucji,
 - b) art. 4 ust. 1 i 2, art. 5 ust. 1, 2 i 3 oraz art. 6 pkt 1, 2 i 3 ustawy powołanej w punkcie 1 lit. a w zakresie, w jakim przewidują, że zakaz lokalizowania i budowania elektrowni wiatrowej w odległości mniejszej niż 10-krotność całkowitej wysokości tej elektrowni od budynku mieszkalnego albo budynku obejmującego funkcję mieszkaniową, od form ochrony przyrody oraz od leśnych kompleksów promocyjnych powinien być uwzględniony przez organy gminy przy sporządzaniu oraz uchwalaniu studium uwarunkowań i

- kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy albo jego zmiany oraz przy sporządzaniu oraz uchwalaniu albo przyjmowaniu planu miejscowego albo jego zmiany, a nadto przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy, z zasadą proporcjonalności wynikającą z art. 2 Konstytucji, art. 15 ust. 1, art. 16 ust. 2, art. 165 ust. 1 i 2 oraz art. 166 ust. 1 Konstytucji,
- c) art. 15 ust. 7 pkt 2, art. 15 ust. 8 i 9 ustawy powołanej w punkcie 1 lit. a w zakresie, w jakim zakazują organom gminy uchwalania planów miejscowych przewidujących lokalizację nowej elektrowni wiatrowej na podstawie przepisów dotychczasowych w pewnym okresie od wejścia w życie tej ustawy, albo w sytuacji, gdy w dniu wejścia w życie tej ustawy podjęto już uchwałę o przystąpieniu do sporządzania miejscowego planu, z zasadą proporcjonalności wynikającą z art. 2 Konstytucji, art. 15 ust. 1, art. 16 ust. 2, art. 165 ust. 1 i 2 oraz art. 166 ust. 1 Konstytucji,
 - d) art. 9 pkt 1 oraz art. 17 ustawy powołanej w punkcie 1 lit. a z zasadą przyzwoitej legislacji wynikającą z art. 2 Konstytucji, art. 84 i art. 217 Konstytucji,
 - e) art. 12 ustawy powołanej w punkcie 1 lit. a z art. 5, art. 21 ust. 1, art. 64 ust. 1, 2 i 3, art. 20, art. 22 oraz art. 32 ust. 1 Konstytucji,
 - f) art. 13 ust. 2 i 6 ustawy powołanej w punkcie 1 lit. a w zakresie, w jakim uzależnia nakazanie rozbiórki elektrowni wiatrowej na koszt inwestora od upływu terminu wydania przez właściwe organy stosownych decyzji, z wynikającymi z art. 2 Konstytucji zasadami zaufania obywateli do państwa i prawa, proporcjonalności oraz ochrony praw nabytych,
 - g) art. 14 ust. 5, 6 i 7, art. 15 ust. 3, ust. 7 pkt 2, ust. 8 i 9 ustawy powołanej w punkcie 1 lit. a w zakresie, w jakim pozbawiają inwestora możliwości lokalizacji i wybudowania elektrowni wiatrowej zgodnie z przepisami dotychczasowymi, na podstawie wydanej na jego rzecz decyzji WZ lub obowiązującego miejscowego planu lub w sytuacji, gdy w dniu wejścia w życie tej ustawy spełnione były przesłanki lokalizacji na danym terenie inwestycji w tym zakresie i toczyło się postępowanie w przedmiocie wydania decyzji WZ albo toczyła się procedura uchwalenia miejscowego planu obejmującego teren inwestycji, z wynikającymi z art. 2 Konstytucji zasadami zaufania do państwa i prawa oraz ochrony praw nabytych i interesów w toku, art. 5, art. 21 ust. 1, art. 64 ust. 1, 2 i 3, art. 10 ust. 1 i 2, art. 20, art. 22 oraz art. 32 ust. 1 Konstytucji,
- 2) grupy posłów z 19 grudnia 2016 r. o zbadanie zgodności:
- a) ustawy powołanej w punkcie 1 lit. a z art. 2, art. 22, art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 64 ust. 1 Konstytucji,
 - b) art. 3 ustawy powołanej w punkcie 1 lit. a z art. 2, art. 20, art. 22 w związku z art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji,
 - c) art. 4, art. 5, art. 6 i art. 7 ustawy powołanej w punkcie 1 lit. a z art. 20, art. 22, art. 64 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 74 ust. 4, art. 164 i art. 166 Konstytucji w zakresie, w jakim wywodzi się z tego artykułu zasadę pomocniczości wyrażoną w preambule Konstytucji,
 - d) art. 12, art. 13 ust. 2 i 6, oraz art. 14 ustawy powołanej w punkcie 1 lit. a z art. 2, art. 20, art. 22 w związku z art. 31 ust. 3 i w związku z art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji,
 - e) art. 3 pkt 3 oraz art. 82 ust. 3 pkt 5b ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2016 r. poz. 290, ze zm.) i kategorii XXIX tabeli, stanowiącej załącznik do tej ustawy, w zakresie zmian dokonywanych

przez art. 9 i art. 17 ustawy, powołanej w punkcie 1 lit. a z art. 2, art. 20, art. 22, art. 31 ust. 3 oraz art. 32 ust. 1 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393) umorzyć postępowanie.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

I

1. W piśmie z 2 grudnia 2016 r. grupa posłów na Sejm VIII kadencji wystąpiła z wnioskiem o stwierdzenie, że:

1) art. 4 ust. 1 i 2, art. 5 ust. 1, 2 i 3 oraz art. 6 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. poz. 961; dalej: u.i.e.w. lub ustawa o inwestycjach) w zakresie, w jakim przewidują zakaz lokalizowania i budowania elektrowni wiatrowej w odległości mniejszej niż 10-krotność całkowitej wysokości tej elektrowni od budynku mieszkalnego albo budynku obejmującego funkcję mieszkaniową, od form ochrony przyrody oraz od leśnych kompleksów promocyjnych, są niezgodne z zasadą proporcjonalności wynikającą z art. 2 Konstytucji, art. 5, art. 21 ust. 1, art. 64 ust. 1, 2 i 3, art. 20, art. 22, art. 32 ust. 1 Konstytucji,

2) art. 4 ust. 1 i 2, art. 5 ust. 1, 2 i 3, art. 6 pkt 1, 2 i 3 u.i.e.w. w zakresie, w jakim przewidują, że zakaz lokalizowania i budowania elektrowni wiatrowej w odległości mniejszej niż 10-krotność całkowitej wysokości tej elektrowni od budynku mieszkalnego albo budynku obejmującego funkcję mieszkaniową, od form ochrony przyrody oraz od leśnych kompleksów promocyjnych powinien być uwzględniony przez organy gminy przy sporządzaniu oraz uchwalaniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy albo jego zmiany oraz przy sporządzaniu oraz uchwalaniu albo przyjmowaniu planu miejscowego albo jego zmiany, a nadto przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy, są niezgodne z zasadą proporcjonalności wynikającą z art. 2 Konstytucji, art. 15 ust. 1, art. 16 ust. 2, art. 165 ust. 1 i 2 oraz art. 166 ust. 1 Konstytucji,

3) art. 15 ust. 7 pkt 2, art. 15 ust. 8 i 9 u.i.e.w. w zakresie, w jakim zakazuje organom gminy uchwalania planów miejscowych przewidujących lokalizację nowej elektrowni wiatrowej na podstawie przepisów dotychczasowych w pewnym okresie od wejścia w życie tej ustawy, albo w sytuacji, gdy w dniu wejścia w życie ustawy podjęto już uchwałę o przystąpieniu do sporządzania miejscowego planu, jest niezgodny z zasadą proporcjonalności wynikającą z art. 2 Konstytucji, art. 15 ust. 1, art. 16 ust. 2, art. 165 ust. 1 i 2 oraz art. 166 ust. 1 Konstytucji,

4) art. 9 pkt 1 oraz art. 17 u.i.e.w. są niezgodne z zasadą przyzwoitej legislacji wynikającą z art. 2 Konstytucji, art. 84 i art. 217 Konstytucji,

5) art. 12 u.i.e.w. jest niezgodny z art. 5, art. 21 ust. 1, art. 64 ust. 1, 2 i 3, art. 20, art. 22 oraz art. 32 ust. 1 Konstytucji,

6) art. 13 ust. 2 i 6 u.i.e.w. w zakresie, w jakim uzależnia nakazanie rozbiórki elektrowni wiatrowej na koszt inwestora od upływu terminu na wydanie przez właściwe organy stosownych decyzji, jest niezgodny z wynikającymi z art. 2 Konstytucji zasadami zaufania obywateli do państwa i prawa, proporcjonalności oraz ochrony praw nabytych,

7) art. 14 ust. 5, 6 i 7, art. 15 ust. 3, ust. 7 pkt 2, ust. 8 i 9 u.i.e.w. w zakresie, w jakim pozbawiają inwestora możliwości lokalizacji i wybudowania elektrowni wiatrowej zgodnie z przepisami dotychczasowymi, na podstawie wydanej na jego rzecz decyzji WZ lub obowiązującego miejscowego planu lub w sytuacji, gdy w dniu wejścia w życie tej ustawy spełnione były przesłanki lokalizacji na danym terenie inwestycji w tym zakresie i toczyło się postępowanie w przedmiocie wydania decyzji WZ albo toczyła się procedura uchwalenia miejscowego planu obejmującego teren inwestycji, są niezgodne z wynikającymi z art. 2 Konstytucji zasadami zaufania do państwa i prawa oraz ochrony praw nabytych i interesów w toku, art. 5, art. 21 ust. 1, art. 64 ust. 1, 2 i 3, art. 10 ust. 1 i 2, art. 20, art. 22 oraz art. 32 ust. 1 Konstytucji.

2. W piśmie z 19 grudnia 2016 r. grupa posłów na Sejm VIII kadencji wniosła o stwierdzenie, że:

1) ustawa o inwestycjach jest niezgodna z art. 2, art. 22, art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 64 ust. 1 Konstytucji,

2) art. 3 u.i.e.w. jest niezgodny z art. 2, art. 20, art. 22 w związku z art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji,

3) art. 4, art. 5, art. 6 i art. 7 u.i.e.w. są niezgodne z art. 20, art. 22, art. 64 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 74 ust. 4, art. 164 i art. 166 Konstytucji w zakresie, w jakim wywodzi się z tego artykułu zasadę pomocniczości wyrażoną w preambule Konstytucji,

4) art. 12, art. 13 ust. 2 i 6 oraz art. 14 u.i.e.w. są niezgodne z art. 2, art. 20, art. 22 w związku z art. 31 ust. 3 i w związku z art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji,

5) art. 3 pkt 3 oraz art. 82 ust. 3 pkt 5b ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2016 r. poz. 290 ze zm.; dalej: u.p.b.) i kategoria XXIX tabeli, stanowiącej załącznik do tej ustawy, w zakresie zmian dokonywanych przez art. 9 i art. 17 u.i.e.w., są niezgodne z art. 2, art. 20, art. 22, art. 31 ust. 3 oraz art. 32 ust. 1 Konstytucji.

3. Rzecznik Praw Obywatelskich w piśmie z 13 stycznia 2017 r. poinformował, że nie zgłasza udziału w postępowaniu przed Trybunałem w tej sprawie.

4. Prokurator Generalny pismem z 20 lipca 2018 r. wniosł o stwierdzenie, że art. 3 u.i.e.w. nie jest niezgodny z art. 20 i art. 22 Konstytucji; art. 4 ust. 1 i 2 u.i.e.w. jest zgodny z art. 2, art. 5, art. 32 ust. 1 i art. 64 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji oraz nie jest niezgodny z art. 20 i 22 Konstytucji; art. 14 ust. 5, 6 i 7 u.i.e.w. jest zgodny z wynikającymi z art. 2 Konstytucji zasadami ochrony zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa, ochrony praw nabytych i ochrony interesów w toku, oraz nie jest niezgodny z art. 10 ust. 1 i 2, art. 20 i art. 22 Konstytucji.

Prokurator Generalny podniósł również, że postępowanie w zakresie kontroli zgodności art. 12, art. 13 ust. 2 i 6, art. 15 ust. 8 u.i.e.w., art. 3 pkt 3 u.p.b. i kategorii XXIX tabeli, stanowiącej załącznik do u.p.b., w brzmieniu obowiązującym od 16 lipca 2016 r. do 30 czerwca 2018 r., podlega umorzeniu z uwagi na utratę mocy obowiązującej powyższych przepisów. Ponadto Prokurator Generalny wniosł o umorzenie postępowania w pozostałym zakresie, z uwagi na niedopuszczalność wydania orzeczenia.

5. Marszałek Sejmu w piśmie z 15 kwietnia 2019 r. wniosł o stwierdzenie, że art. 3 u.i.e.w. nie jest niezgodny z art. 22, art. 31 ust. 3 i art. 32 ust. 1 Konstytucji; art. 4 ust. 1, art. 6 i art. 7 u.i.e.w. są zgodne z zasadą proporcjonalności wywodzoną z art. 2 Konstytucji, zasadą zrównoważonego rozwoju wywodzoną z art. 5 Konstytucji oraz z art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 64 ust. 1, 2 i 3 Konstytucji, a także nie są niezgodne z art. 20 oraz art. 22 Konstytu-

cji; art. 4 ust. 1, art. 6 oraz art. 15 ust. 8 i 9 u.i.e.w. są zgodne z zasadą proporcjonalności wywodzoną z art. 2 Konstytucji, a także z art. 16 ust. 2 i art. 165 ust. 1 i 2 Konstytucji; art. 14 ust. 5 i 6, art. 15 ust. 3, 8 i 9 u.i.e.w. są zgodne z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa, zasadą ochrony praw nabytych i zasadą ochrony interesów w toku wywodzonymi z art. 2 Konstytucji, zasadą zrównoważonego rozwoju wywodzoną z art. 5 Konstytucji, art. 32 ust. 1 i art. 64 Konstytucji, a także nie są niezgodne z art. 20 i art. 22 Konstytucji; art. 14 ust. 5 i 6 u.i.e.w. jest zgodny z art. 10 Konstytucji. Marszałek Sejmu wniósł również o umorzenie postępowania w pozostałym zakresie, ze względu na niedopuszczalność wydania wyroku.

II

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Na wstępie wymaga przypomnienia, że 3 stycznia 2017 r. weszła w życie ustawa z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK). Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. poz. 2074, ze zm.), u.o.t.p.TK stosuje się także w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem jej wejścia w życie, co dotyczy niniejszej sprawy, zainicjowanej wnioskami z 2 grudnia i 19 grudnia 2016 r.

Wszczęcie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym następuje na podstawie wniosku, pytania prawnego albo skargi konstytucyjnej uprawnionego podmiotu (art. 56 ust. 1 u.o.t.p.TK). Podmioty te zostały wymienione w art. 191, art. 192, art. 193 oraz art. 79 Konstytucji.

W niniejszej sprawie wnioskodawcami są dwie grupy posłów na Sejm VIII kadencji (art. 191 ust. 1 pkt 1 Konstytucji).

Postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 5 listopada 2019 r. (M. P. poz. 1056), pierwsze posiedzenie wybranego 13 października 2019 r. Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej IX kadencji zwołane zostało na 12 listopada 2019 r. i rzeczywiście w tym dniu się odbyło. Skoro, zgodnie z art. 98 ust. 1 Konstytucji, kadencja Sejmu rozpoczyna się w dniu pierwszego posiedzenia Sejmu i trwa do dnia poprzedzającego dzień zebrania się Sejmu następnego kadencji, to 11 listopada 2019 r. zakończyła się VIII kadencja Sejmu.

Zgodnie z art. 59 ust. 1 pkt 5 u.o.t.p.TK obligatoryjną przesłanką umorzenia toczącego się przed Trybunałem Konstytucyjnym postępowania wszczętego na podstawie wniosku grupy posłów jest zakończenie kadencji Sejmu. W związku z zaistnieniem ustawowej okoliczności, postępowanie w niniejszej sprawie należało umorzyć.

Z tych względów Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.